

ΣΤΕ 930/2017 [Αρμοδιότητα καθορισμού ορίων παραλιακών οικισμών]

Περίληψη

- Με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι οι ρυθμίσεις που επιχειρούνται με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία οριοθετείται οικισμός με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους και καθορίζονται όροι και περιορισμοί δομήσεως σε αυτόν, απαιτούν, σύμφωνα με τα άρθρα 43 παρ. 2 και 24 παρ. 2 του Συντάγματος, την έκδοση προεδρικού διατάγματος και ότι, ως εκ τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι ακυρωτές, ως αναρμοδίως εκδοθείσες από άλλο όργανο της Διοίκησης πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Η προσβαλλόμενη πράξη οριοθέτησε του οικισμού Κυψέλη Αίγινας, η οποία, άλλωστε, περιέχει και καθορισμό όρων και περιορισμών δομήσεως, έπρεπε να περιβληθεί τον τύπο του προεδρικού διατάγματος και, συνεπώς, αναρμοδίως, κατά το Σύνταγμα, εκδόθηκε αρχικώς από τον Νομάρχη Πειραιά, και, στη συνέχεια, τα διαγράμματα αυτής εστάλησαν προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με εντολή του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Με τα δεδομένα αυτά, ο ως άνω προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως είναι βάσιμος.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Ε. Μουργιά

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της 442769/480/25.5.1990 αποφάσεως του Νομάρχη Πειραιά (Δ' 380/23.7.1990) περί καθορισμού ορίων και όρων και περιορισμών δομήσεως του οικισμού Κυψέλη Αίγινας και β) της Φ6070/1772/23.5.2014 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΑΑΠ 182/6.6.2014) περί δημοσιεύσεως του πρωτοτύπου διαγράμματος που συνόδευε την προαναφερθείσα νομαρχιακή απόφαση, η οποία είχε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως χωρίς αυτό.

3. Επειδή, οι αιτούντες, φερόμενοι ως κάτοικοι του οικισμού Κυψέλη Αίγινας, όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα στο Δικαστήριο στοιχεία, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκούν την κρινόμενη αίτηση προβάλλοντας ότι θίγονται από τις προσβαλλόμενες πράξεις που επιτρέπουν τη δόμηση κατά θέση, μέγεθος και όγκο με τρόπο ασύμβατο προς τον χαρακτήρα, την κλίμακα και τη συμμετρία της περιοχής.

4. Επειδή, στο άρθρο 36 του ν. 3756/2009 (Α' 53), ορίζονται τα εξής: «Διαγράμματα που συνοδεύουν αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων

Έργων ή των Νομαρχών ή των Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων και δεν έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με τις διατάξεις της Γ46/15883/1988 (ΦΕΚ 142 Β΄) κοινής υπουργικής απόφασης αποστέλλονται για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μαζί με τα κείμενα των πιο πάνω αποφάσεων και οι αποφάσεις αυτές έχουν αναδρομική ισχύ που ανατρέχει στο χρόνο της δημοσίευσης το πρώτον στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η κατά τα ως άνω αποστολή των διαγραμμάτων και αποφάσεων γίνεται σε κάθε περίπτωση με επιμέλεια και εντολή του κατά τόπον αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας».

5. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 56/2017, 57/2017, πρβλ. ΣτΕ 3661/2005 Ολομ.) η οριοθέτηση οικισμού με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους αποτελεί ρύθμιση γενικού πολεοδομικού σχεδιασμού, η οποία τον υπάγει στο κανονιστικό πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του π.δ. από 24.4/3.5.1985 “Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους” (Δ΄ 181), ως προς την αρτιότητα, το ποσοστό καλύψεως, τον συντελεστή δομήσεως, το σύστημα δομήσεως και το μέγιστο ύψος των κτιρίων. Επομένως, η οριοθέτηση των εν λόγω οικισμών πρέπει να γίνεται με προεδρικό διάταγμα, αδιαφόρως αν περιλαμβάνει ή όχι και τον καθορισμό όρων και περιορισμών δομήσεως. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 3756/2009, η αναδημοσίευση των διαγραμμάτων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μαζί με τα κείμενα των μη νομίμως δημοσιευθεισών έως τότε αποφάσεων, προκειμένου αυτές να αποκτήσουν αναδρομική ισχύ που ανατρέχει στο χρόνο της αρχικής και μη νόμιμης δημοσιεύσεώς τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θεραπεύει μόνον το ανυπόστατο των πράξεων αυτών, λόγω της μη συνδημοσιεύσεως των οικείων διαγραμμάτων, και όχι άλλες τυχόν πλημμέλειες, όπως αυτή της αναρμοδιότητας (ΣτΕ 56/2017, 57/2017).

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η πρώτη προσβαλλόμενη 442769/480/25.5.1990 απόφαση του Νομάρχη Πειραιά, η οποία έχει εκδοθεί κατ’ επίκληση του π.δ. από 24.4/3.5.1985, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. της 14/23.2.1987 (Δ΄ 133), είχε δημοσιευθεί στο προαναφερθέν φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως χωρίς να συνδημοσιευθεί το διάγραμμα που την συνόδευε. Κατά συνέπεια, και δεδομένου ότι, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 56/2017, 57/2017, 4689/2015, 2057/2014, 1222/2004, πρβλ. ΣτΕ 489/1991 Ολομ.), τα διαγράμματα που συνοδεύουν τις πράξεις καθορισμού ορίων οικισμών με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους αποτελούν ουσιώδες στοιχείο των πράξεων αυτών και πρέπει να συνδημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η απόφαση αυτή δεν απέκτησε νόμιμη υπόσταση. Ακολούθως, το εν λόγω διάγραμμα δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 6.6.2014 με τη δεύτερη προσβαλλόμενη Φ6070/1772/23.5.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, κατ’ επίκληση της διατάξεως του προαναφερθέντος άρθρου 36 του ν. 3756/2009, χωρίς, μάλιστα, να δημοσιευθεί και το κείμενό της ως άνω νομαρχιακής αποφάσεως, όπως απαιτεί η διάταξη αυτή.

7. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι οι ρυθμίσεις που επιχειρούνται με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία οριοθετείται παραλιακός οικισμός με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους και καθορίζονται όροι και περιορισμοί δομήσεως σε

αυτόν, απαιτούν, σύμφωνα με τα άρθρα 43 παρ. 2 και 24 παρ. 2 του Συντάγματος, την έκδοση προεδρικού διατάγματος και ότι, ως εκ τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι ακυρωτές, ως αναρμοδίως εκδοθείσες από άλλο όργανο της Διοίκησης πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας.

8. Επειδή, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, η προσβαλλόμενη πράξη οριοθετήσεως του παραλιακού οικισμού Κυψέλη Αίγινας, η οποία, άλλωστε, περιέχει και καθορισμό όρων και περιορισμών δομήσεως, έπρεπε να περιβληθεί τον τύπο του προεδρικού διατάγματος και, συνεπώς, αναρμοδίως, κατά το Σύνταγμα, εκδόθηκε αρχικώς από τον Νομάρχη Πειραιά, και, στη συνέχεια, τα διαγράμματα αυτής εστάλησαν προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με εντολή του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Με τα δεδομένα αυτά, ο ως άνω προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως είναι βάσιμος, παρέλκει δε η εξέταση των λοιπών προβαλλομένων λόγων.

9. Επειδή, σύμφωνα με τις προηγούμενες σκέψεις, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη νομαρχιακή απόφαση, όπως συμπληρώθηκε με την δημοσίευση των οικείων διαγραμμάτων και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση προκειμένου να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα οριοθετήσεως και θεσπίσεως όρων και περιορισμών δομήσεως του επίδικου οικισμού, βάσει των νομίμων κριτηρίων.